

BOEKBESPREKING

Van Nonnetje tot Tonnetje*Frank Wesselingh**

De Bruyne, R. & T. Neckheim (eds.), 2001. Van Nonnetje tot Tonnetje: de recente en fossiele weekdieren (slakken en schelpen) van Amsterdam. Schuyt & Co, Haarlem, 207 pp. ISBN 90-6097-565-0. Kost 42 gulden.

Het laatste deel van de serie 'Flora en Fauna van Amsterdam' gaat over de weekdieren van het hoofdstedelijk gebied. Wat kan ik zeggen over dit boek? Ook al staan er wel wat foutjes in en zijn de tekeningen (meestal) niet geschikt voor het identificeren van slakken en ander materiaal, toch luidt mijn advies: kopen, en wel zo snel mogelijk!

Het is een bijzonder boek. Meer dan 120 land- en zoetwater slakken - vele vondsten mogen spectaculair worden genoemd - werden aangetroffen tijdens de inventarisaties. Elke soort heeft zijn eigen pagina (soms worden sterk gelijkende soorten gelump), met afbeelding en begeleidende tekst. Een determinatiewerk is het niet. Behalve de belangrijkste verschillen tussen op elkaar gelijkende soorten bestaan de teksten vooral uit beschouwingen en persoonlijke ervaringen. Bij sommige soorten prijkt ook nog een receptuur, en verder zijn er tal van gedichten te vinden. De teksten zijn vaak onweerstaanbaar grappig, en geven naast de fauna zelf ook een goed beeld van de mensen die achter dit omvangrijke project schuilgaan. Wat te zeggen van de segrijnslak, dat rotte bruinige beest dat al wat groeit en bloeit opeet (en zich tevens tegoed doet aan papier, karton en stopverf). Het motto van de tekst over deze soort luidt dan ook 'If you can't beat them, eat them!' Verder staat de tekst vol met allerlei ecologische bijzonderheden.

In de inleidende hoofdstukken staan verschillende bijdragen over ondermeer de malacologie in Amsterdam (en het belang van de Kreukel), over opgespoten terreinen en een erg leuk verhaal van Ruud Bank over de speurtocht naar de ware identiteit van het Aardschijfslakje. Zoals vermeld, de bulk bestaat uit de behandeling van de land- en zoetwater slakken. Ook zijn er hoofdstukken gewijd aan de (verdwenen) Zuiderzee fauna en aan de fauna's van de opgespoten terreinen. Voor de behandeling van deze beroemde Eemien fauna's konden de auteurs een beroep doen op verschillende, veelal niet eerder gepubliceerde, historische tekeningen van Gijs Peeters. Het boek pretendeert niet compleet te zijn betreffende de Eemien fauna's, maar ik denk dat de bijdrage een must is voor elke verzamelaar van dit materiaal.

Al met al een ontzettend aardig boek, waaronder mijn langgekoesterde aversie tegen landslakken toch wel enigszins heeft geleden. Het enthousiasme van de samenstellers, gekoppeld aan de enorme hoeveelheid gegevens maakt dit boek tot een heus juweeltje.

**Frank Wesselingh, Naturalis, Postbus 9517, 2300 RA Leiden, email: wesselingh@naturalis.nl*